

Warszawa, 10 grudnia 2019 r.

KRAJOWA OCENA TECHNICZNA

Nr IBDiM-KOT-2019/0416 wydanie 1

Na podstawie art 9 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 266), po przeprowadzeniu postępowania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1968), na wniosek producenta o nazwie:

Pipelife Polska S.A.
z siedzibą: **Kartoszyño, ul. Torfowa 4**
84-110 Krokowa

Instytut Badawczy Dróg i Mostów

stwierdza pozytywną ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego:

Studzienki włazowe i niewłazowe z polipropylenu (PP) do kanalizacji

o nazwie handlowej: **Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000**
systemu Pipelife z polipropylenu

do zamierzonego zastosowania w budownictwie komunikacyjnym, w zakresie podanym w niniejszej Krajowej Ocenie Technicznej IBDiM.

DYREKTOR

prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski

Data wydania Krajowej Oceny Technicznej: **10 grudnia 2019 r.**

Data utraty ważności Krajowej Oceny Technicznej: **10 grudnia 2024 r.**

1 OPIS TECHNICZNY WYROBU BUDOWLANEGO

1.1 Nazwa techniczna i nazwa handlowa

Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych, Instytut Badawczy Dróg i Mostów ustalił następującą nazwę techniczną: **Studzienki włazowe i niewłazowe z polipropylenu (PP) do kanalizacji**

i nazwę handlową: **Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife z polipropylenu.**

1.2 Nazwa i adres producenta, a także nazwa i adres upoważnionego przez niego przedstawiciela, o ile został ustanowiony

Wnioskodawcą jest producent o nazwie i z siedzibą, które zostały określone na stronie 1/18 niniejszej Krajowej Oceny Technicznej IBDiM.

1.3 Miejsce produkcji wyrobu

Wyrób jest produkowany w:

- a) Pipelife Polska S.A., z siedzibą: **Kartoszyń, ul. Torfowa 4, 84-110 Krokowa,**
- b) Pipelife Polska S.A., Zakład w Strzałkowie, z siedzibą: **Strzałków, 26-625 Wolanów,**
- c) FOL-KUL, z siedzibą: **ul. Rudzka 2, 95-030 Rzgów.**

1.4 Oznaczenie typu i opis techniczny wyrobu

1.4.1 Oznaczenie typu

Na podstawie informacji producenta Instytut Badawczy Dróg i Mostów oznaczył jeden typ wyrobu budowlanego:

1. **Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife.**

1.4.2 Opis techniczny wyrobu budowlanego oraz zastosowanych materiałów i komponentów

Przedmiotem Krajowej Oceny Technicznej IBDiM są studzienki kanalizacyjne o nazwie handlowej PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife, wykonane z elementów wtryskiwanych oraz rur strukturalnych Pragma, Pragma⁺ID i rur gładkościennych z polipropylenu (PP).

Krajowa Ocena Techniczna obejmuje:

- studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 o podstawie bez króćców jako studzienki osadnikowe, ślepe, kaskadowe, obudowy dla armatury, urządzeń filtracyjnych lub urządzeń kontrolno-pomiarowych, podczyszczania wód opadowych, rozprężne, do wytracania energii, wodomierzowe, przeciwwzalewowe lub zbiorniki przepompowni;

- studzienki prefabrykowane z rur Pragma o średnicach DN/OD 500 i DN/OD 630 lub z rur Pragma⁺ID o średnicach DN/ID 500, DN/ID 600, DN/ID 800 i DN/ID 1000 o nominalnych sztywnościach obwodowych SN 4, SN 8, SN 10, SN 12 i SN 16, z dnem z PP, wykonane w wersji specjalnej o podstawie bez króćców lub z króćcami, jako studzienki osadnikowe, ślepe, kaskadowe, wodomierzowe lub obudowy przepompowni,

Studzienki PRO 800 i PRO 1000 mają komory wykonane z modułowych segmentów pierścieniowych o wysokości 0,25 m, 0,5 m, 1,0 m, produkowanych metodą wtrysku lub z wytłaczanych rur strukturalnych Pragma DN/ID 800 lub DN/ID 1000 z polipropylenu, które wstawiane są wraz z uszczelkami elastomerowymi do podstawy z kinetą.

Modułowe pierścienie mogą być zgrzewane ze sobą tworząc moduły o wysokości 1,0 m, 1,5 m lub innej, uzgodnionej z zamawiającym.

Podstawa, która jest wykonana metodą wtrysku, posiada króćce dopływowe i odpływowe typu Eurosocket dla rur gładkościennych lub w postaci rur z kielichami do rur Pragma lub rur gładkościennych bosych oraz dno. Króćce do rur Pragma, bosc i dno wstawiane są przez spawanie lub zgrzewanie. Kinetą (rynna przepływowa) jest wykonana metodą wtryskiwania. Podstawy PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 i modułowe segmenty pierścieniowe posiadają na stronie zewnętrznej ożebrowanie zapewniające odpowiednią sztywność obwodową oraz dobrą współpracę z gruntem, przeciwdziałając wyporowi pochodzącemu od wód gruntowych.

Podstawa studzienek PRO, zależnie od przeznaczenia może być z króćcami i kinetą przelotową lub zbiorczą. Występują również podstawy ślepe bez króćców. Studzienki PRO mogą posiadać od jednego do trzech dopływów, usytuowanych w stosunku do odpływu pod kątem od 90° do 270° (co 15°) lub mogą być wykonywane w wersji specjalnej z usytuowaniem dopływów wg uzgodnień z zamawiającym.

Łączenie króćców kielichowych w podstawie z przewodami kanalizacyjnymi może być wykonane bezpośrednio z bosymi rurami Pragma, gdzie uszczelkę elastomerową wstawia się w ostatni rowek rury i wciska w kielich króćca lub po zamocowaniu na krawędzi kielicha króćca pierścienia zatraskowego z uszczelką elastomerową można łączyć tak przygotowany kielich z rurami gładkościennymi z PVC-U, PP i PE poprzez wcisnięcie boscgo końca rury.

Gładkościennie króćce bosc w podstawie są przeznaczone do kielichów rur gładkościennych z PVC-U, PP i PE lub do doczołowego zgrzewania lub spawania rur z PP, oraz do innych sposobów łączenia np. przez zaciski. Rury Pragma łączy się z króćcami bosymi poprzez nałożenie na kielich rur pierścienia zatraskowego z uszczelką elastomerową. Tak przygotowany kielich rur Pragma nasuwa się na bosy koniec króćca.

Właściwości identyfikacyjne surowców, materiałów i komponentów stosowanych do produkcji studzienek systemu Pipelife podano w Załączniku 2 w tablicy Z2-1. Wykończenie i wygląd studzienek odpowiadają wymaganiom PN-EN 13598-1 i PN-EN 13598-2. Parametry geometryczne są kontrolowane wg PN-EN ISO 3126:2006. Wytrzymałość na obciążenie pionowe studzienek wynosi minimum 15 kN, przy warunkach badania i wymaganiach zgodnie z PN-EN 13598-1. Uszczelki elastomerowe stosowane w studzienkach spełniają wymagania PN-EN 681-1, PN-EN 681-2, PN-EN 681-3 lub PN-EN 681-4.

Zwieńczenie studzienek systemu Pipelife stanowią pokrywy lub kraty z odpowiednimi korpusami o klasie od A15 do D400 (odpowiedniej do usytuowania wg PN-EN 124-1:2015-07) i zgodne z odpowiednią częścią PN-EN 124.

2 ZAMIERZONE ZASTOSOWANIE WYROBU

2.1 Zamierzone zastosowanie wyrobu

Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife, objęte niniejszą Krajową Oceną Techniczną są przeznaczone w budownictwie komunikacyjnym, w zakresie stosowania według p. 2.2, w grawitacyjnych systemach odwadniania i kanalizacji oraz jako studzienki osadnikowe, drenażowe, studzienki przeciwwzalewowe, obudowy przepompowni ścieków, armatury i wodomierzy oraz do magazynowania i zagospodarowywania wód i ścieków. Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife mogą być układane w gruncie w pasie drogowym (w jezdni lub poza jezdnią), oraz innych terenach wykorzystywanych do celów inżynierii komunikacyjnej.

Studzienki włazowe PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife umożliwiają prowadzenie prac eksploatacyjnych, kontrolnych i badawczych bezpośrednio w przewodach kanalizacyjnych, natomiast studzienki niewłazowe przeznaczone są przeprowadzenie tych prac z poziomu terenu za pomocą dostosowanych do tego celu urządzeń.

2.2 Zakres stosowania wyrobu

Na podstawie § 9 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych, Instytut Badawczy Dróg i Mostów stwierdza pozytywną ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego o nazwie technicznej: **Studzienki włazowe i niewłazowe z polipropylenu (PP) do kanalizacji** i nazwie handlowej: **Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife z polipropylenu** do zamierzonego zastosowania w budownictwie komunikacyjnym w zakresie:

2.2.1 dróg publicznych bez ograniczeń,

w rozumieniu i zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących autostrad płatnych (Dz. U. Nr 12, poz. 116 ze zm.);

2.2.2 dróg wewnętrznych bez ograniczeń,

w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 14 poz. 60, tekst jednolity);

2.2.3 drogowych obiektów inżynierskich bez ograniczeń,

w rozumieniu i zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 63, poz. 735 ze zm.);

2.2.4 kolejowych obiektów inżynierskich bez ograniczeń,

w rozumieniu i zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 151, poz. 987).

2.3 Warunki stosowania wyrobu

Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife powinny być wbudowane zgodnie z ustaleniami podanymi w projekcie technicznym. Przestrzeń wokół studzienki (0,5 m od rury trzonowej) powinna być wykonana z gruntu dopuszczonego do stosowania w budownictwie drogowym podanego w PN-S-02205:1998.

Sposób prowadzenia prac ziemnych powinien być zgodny z zasadami zawartymi w PN-EN 1610. Zagęszczenie gruntu należy prowadzić warstwami wg PN-C-89224:2018-03, w taki sposób, ażeby nie dopuścić do nadmiernej owalizacji studzienki.

Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife usytuowane w jezdniach dróg lub innych miejscach narażonych na obciążenia dynamiczne od ruchu pojazdów (grupa 3 i grupa 4 wg PN-EN 124-1:2015-07) powinny być wyposażone w rury trzonowe o nominalnej sztywności obwodowej $SN \geq 4 \text{ kN/m}^2$ oraz zwieńczenia żeliwne klasy C 250 i D 400 według PN-EN 124-1:2015-07 i PN-EN 124-2:2015-07. Natomiast na terenach z grupy 1 i grupy 2 obszarów zabudowy wg PN-EN 124-1:2015-07 dopuszcza się stosowanie rur trzonowych $SN \geq 2 \text{ kN/m}^2$ i zwieńczeń klasy A15 i B125 wg PN-EN 124-1:2015-07, zgodnych z odpowiednią częścią PN-EN 124.

Największa głębokość posadowienia studzienek wykonanych z modułowych segmentów pierścieniowych lub z rur Pragma o sztywnościach obwodowych $SN \geq 4 \text{ kN/m}^2$ nie powinna przekraczać 10 m, zgodnie z obliczeniami projektowymi, a przy wykonaniu z modułowych segmentów pierścieniowych lub z rur Pragma o sztywnościach obwodowych $SN \geq 2 \text{ kN/m}^2$ nie powinna przekraczać 4 m.

Zwieńczenie studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife z płytą górną z włazem powinno być montowane na odpowiednio przygotowanej konstrukcji nośnej dostosowanej do warunków obciążenia ruchem, tj. na podłożu wzmocnionym prefabrykowaną płytą odciażającą z betonu zbrojonego z otworem dostosowanym do luźnego wstawienia modułowych segmentów pierścieniowych lub rury trzonowej. Płyta górna ze zwieńczeniem żeliwnym powinna być oddzielona od wierzchu rury trzonowej szczeliną konstrukcyjną o szerokości co najmniej 50 mm. Korpusy włazów żeliwnych powinny być zabezpieczone przed przesuwaniem w trakcie formowania nawierzchni drogowej.

Zabudowane studzienki wraz z zamontowanymi zwieńczeniami powinny spełniać wymagania obciążalności wg odpowiedniej klasy, zgodnie z PN-EN 13598-2 (rozdział 9) i ISO 13266.

Wyrób budowlany należy stosować zgodnie z zamierzeniem, zakresem i warunkami, które podano w Krajowej Ocenie Technicznej oraz w przepisach techniczno-budowlanych właściwych dla poszczególnych rodzajów budowli w budownictwie komunikacyjnym. Przed zastosowaniem wyrobu budowlanego w sposób niezgodny z przepisami techniczno-budowlanymi należy uzyskać zgodę na odstąpienie od tych przepisów w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186).

2.4 Warunki użytkowania, montażu i konserwacji

Warunki użytkowania, montażu i konserwacji zgodnie z zaleceniami Producenta.

3 WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWE WYROBU BUDOWLANEGO I METODY ZASTOSOWANE DO ICH OCENY

Właściwości użytkowe wyrobu budowlanego zestawiono w tablicy.

Tablica

Lp.	Oznaczenie typu wyrobu budowlanego	Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego dla zamierzonego zastosowania lub zastosowań	Właściwości użytkowe wyrażone w poziomach, klasach lub w sposób opisowy	Jedn.	Metody badań i obliczeń
1	2	3	4	5	6
1	Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife	Odporność na uderzenia podstaw i wpustów metodą zrzutu (temperatura (0 ± 2) °C, wysokość spadku 0,5 m)	brak pęknięć i innych uszkodzeń wpływających na właściwości użytkowe	-	PN-EN ISO 13262:2017-11
2		Odporność podstaw na uderzenia metodą spadającego ciężarka (warunki badania wg PN-EN 13598-2:2016)	brak pęknięć i innych uszkodzeń wpływających na właściwości użytkowe	-	PN-EN 13598-2
3		Elastyczność lub wytrzymałość mechaniczna króćców wykonanych przez spawanie lub zgrzewanie (parametry badania wg PN-EN ISO 13264)	brak objawów pęknięć, rys i rozszczelnienia	-	PN-EN ISO 13264:2017-12
4		Szczelność na połączeniach elementów studzienki: - ciśnienie wody 0,05 bar, - ciśnienie wody 0,5 bar, - podciśnienie powietrza - 0,3 bar	brak przecieków; spadek podciśnienia powietrza nie więcej niż 10 %	-	PN-EN ISO 13259 warunek A
5		Szczelność połączeń z uszczelką elastomerową na połączeniu ¹⁾ rura - dopływy i odpływ studzienek (parametry badania wg PN-EN ISO 13259)	brak przecieków; spadek podciśnienia powietrza nie więcej niż 10 %	-	PN-EN ISO 13259 warunek B i C
6		Badanie stopni zainstalowanych w studzienkach włączowych: - obciążenie pionowe 2 kN - poziome wyrywanie 1 kN	- brak uszkodzeń, odkształcenie przy obciążeniu ≤ 10 mm, odkształcenie trwałe ≤ 5 mm - brak uszkodzeń	- mm	PN-EN 13101

dalszy ciąg tablicy

1	2	3	4	5	6
7		Sztywność obwodowa SN rur trzonowych i teleskopowych o nominalnej sztywności obwodowej: - SN2 - SN4 - SN8 - SN 10 - SN 12 - SN 16	≥ 2 ≥ 4 ≥ 8 ≥ 10 ≥ 12 ≥ 16	kN/m ²	PN-EN 14982+A1 PN-EN ISO 9969
¹⁾ Jeśli ze względu na konstrukcję połączenia niepraktyczne jest uginanie kielicha lub bosego końca, wówczas badanie należy przeprowadzić stosując różnicowe odkształcenie 5 % lub przeprowadzić badanie wg warunku C.					

4 PAKOWANIE, TRANSPORT I SKŁADOWANIE ORAZ SPOSÓB ZNAKOWANIA WYROBU

4.1 Wytyczne dotyczące pakowania

Elementy studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife, zależności od gabarytów, ilości oraz ustaleń między dostawcą a odbiorcą mogą być pakowane pojedynczo, na paletach lub dostarczane bez pakowania. Rury trzonowe mogą być pakowane oddzielnie.

4.2 Wytyczne dotyczące transportu i składowania

Elementy studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife mogą być przechowywane na otwartych placach magazynowych, jednak czas ich składowania (łącznie z czasem składowania na placu budowy) nie powinien przekraczać 2 lata.

Rury teleskopowe i trzonowe mogą być przechowywać w położeniu poziomym na równym podłożu, na podkładach drewnianych o szerokości nie mniejszej niż 5 cm i rozmieszczonych w odstępach od 1 m do 2 m.

Elementy studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife powinny być w magazynach i na placu budowy przechowywane w opakowaniach fabrycznych.

Elementy studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife należy transportować w położeniu poziomym. Podczas załadunku i rozładunku należy zachować ostrożność, aby króćce i inne części studzienek nie zostały uszkodzone. Nie powinny być przeciągane, lecz przenoszone.

4.3 Sposób znakowania wyrobu budowlanego

Wyrób należy oznakować znakiem budowlanym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1966) oraz w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 13 czerwca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1233).

Przed oznakowaniem wyrobu znakiem budowlanym należy sporządzić krajową deklarację właściwości użytkowych wyrobu budowlanego według wzoru opublikowanego w załączniku nr 2 do cytowanego rozporządzenia oraz udostępnić ją w sposób opisany w rozporządzeniu.

Oznakowaniu wyrobu znakiem budowlanym powinny towarzyszyć następujące informacje:

- dwie ostatnie cyfry roku, w którym znak budowlany został po raz pierwszy umieszczony na wyrobie budowlanym,
- nazwa i adres siedziby producenta lub znak identyfikujący pozwalający jednoznacznie określić nazwę i adres siedziby producenta,
- nazwa i oznaczenie typu wyrobu budowlanego,
- numer i rok wydania krajowej oceny technicznej, zgodnie z którą zostały zadeklarowane właściwości użytkowe,
- numer krajowej deklaracji właściwości użytkowych,
- poziom lub klasa zadeklarowanych właściwości użytkowych,
- nazwa jednostki certyfikującej, która uczestniczyła w ocenie i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego,
- adres strony internetowej producenta, jeżeli krajowa deklaracja zgodności jest na niej udostępniona.

5 OCENA I WERYFIKACJA STAŁOŚCI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH

5.1 Krajowy system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1966) oraz rozporządzeniem Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 13 czerwca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1233).

Instytut Badawczy Dróg i Mostów wskazuje dla wyrobu budowlanego o nazwie technicznej: **Studzienki włączowe i niewłączowe z polipropylenu (PP) do kanalizacji** i nazwie handlowej: **Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 systemu Pipelife z polipropylenu** wymagany krajowy system 4 oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych.

Zgodnie z § 4 cytowanego wyżej rozporządzenia w **krajowym systemie 4 ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych** wyrobu budowlanego obejmuje:

działania producenta:

- określenie typu wyrobu budowlanego,
- prowadzenie zakładowej kontroli produkcji.

5.2 Określenie typu wyrobu budowlanego

Określenie typu wyrobu budowlanego obejmuje ocenę właściwości użytkowych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk i zamierzonego zastosowania tego wyrobu określonych w rozdziale 3 oraz właściwości identyfikacyjnych wg pkt 1.4.2 niniejszej Krajowej Oceny Technicznej, dopóki nie nastąpią zmiany surowców, składników, linii produkcyjnej lub zakładu produkcyjnego.

5.3 Zakładowa kontrola produkcji

Wyrób budowlany, objęty niniejszą Krajową Oceną Techniczną, powinien być produkowany zgodnie z systemem zakładowej kontroli produkcji.

Producent powinien ustanowić, udokumentować, wdrożyć i utrzymywać system zakładowej kontroli produkcji w celu zapewnienia stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, określonych w niniejszej Krajowej Ocenie Technicznej.

Dokumentacja zakładowej kontroli produkcji powinna zawierać:

- a) strukturę organizacyjną,
- b) wymagania dla personelu (kwalifikacje, uprawnienia, odpowiedzialność za poszczególne elementy zakładowej kontroli produkcji, szkolenia),
- c) audyty wewnętrzne, prowadzenie działań korygujących i zapobiegawczych,
- d) nadzór nad dokumentacją i zapisami,
- e) plany kontroli i badania surowców, wymagania,
- f) plany kontroli i badania gotowego wyrobu,
- g) nadzór nad wyposażeniem produkcyjnym,
- h) nadzór nad wyposażeniem do kontroli i badań z zachowaniem spójności pomiarowej,
- i) nadzór nad procesem produkcyjnym, w tym prowadzone kontrole i badania międzyoperacyjne,
- j) opis prac podzlecanych i tryb ich nadzoru,
- k) postępowanie z wyrobem niezgodnym i reklamacjami,
- l) opis sposobu pakowania, transportu i składowania oraz sposób znakowania wyrobu.

Dokumentacja zakładowej kontroli produkcji powinna być uzupełniona o dokumentację techniczną, specyfikacje techniczne (normy wyrobu, normy badawcze, europejskie lub krajowe oceny techniczne, itp.), przepisy prawa.

System zarządzania jakością stosowany wg wymagań PN-EN ISO 9001:2015-10 może być uznany za system zakładowej kontroli produkcji, jeżeli są również spełnione wymagania niniejszej Krajowej Oceny Technicznej.

5.4 Badania gotowych wyrobów

5.4.1 Program badań

Program badań gotowych wyrobów obejmuje badania bieżące.

5.4.2 Badania bieżące

Badania bieżące gotowych wyrobów obejmują:

- a) badanie sztywności obwodowej rur trzonowych i teleskopowych wg tablicy, lp. 7,
- b) kontrolę parametrów geometrycznych wg pkt. 1.4.2,
- c) kontrolę wyglądu i wykończenia wg pkt. 1.4.2,
- d) badanie szczelności na połączeniach elementów studzienki wg tablicy, lp. 4,
- e) badanie szczelności połączeń z uszczelką elastomerową na połączeniu rura – dopływy i odpływy studzienek wg tablicy, lp. 5,
- f) badanie stopni złączowych zainstalowanych w studzienkach włączowych wg tablicy, lp. 6.

5.5 Pobieranie próbek do badań

Próbki do badań bieżących należy pobierać zgodnie z ustaleniami dokumentacji zakładowej kontroli produkcji.

5.6 Częstotliwość badań

- a) Badania bieżące określone w pkt 5.4.2 od a) do c) powinny być wykonywane dla każdej partii wyrobu zgodnie z planem badań ustalonym w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji, lecz nie rzadziej niż raz w roku,
- b) Badania bieżące określone w pkt. 5.4.2 od d) do f) powinny być wykonywane zgodnie z planem badań ustalonym w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji, lecz nie rzadziej niż co dwa lata. Wielkość partii wyrobu powinna zostać określona w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji

5.7 Ocena wyników badań

Właściwości użytkowe wyrobu budowlanego są zgodne ze wszystkimi właściwościami użytkowymi określonymi w niniejszej Krajowej Oceny Technicznej IBDiM.

6 POUCZENIE

- 6.1 Krajowa Ocena Techniczna nie jest dokumentem upoważniającym do oznakowania wyrobu budowlanego znakiem budowlanym.
- 6.2 Krajową Ocenę Techniczną uchyla jednostka, która ją wydała, z własnej inicjatywy albo na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem wnioskodawcy.
- 6.3 Krajowa Ocena Techniczna nie narusza uprawnień wynikających z ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, ze zm.).

7 WYKAZ DOKUMENTÓW WYKORZYSTANYCH W POSTĘPOWANIU

W postępowaniu o wydanie Krajowej Oceny Technicznej wykorzystano:

7.1 Przepisy

- a) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 266)
- b) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186)
- c) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1968)
- d) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1233)
- e) Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 13 czerwca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1233)

7.2 Polskie Normy

- a) PN-EN 124-1:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włączonych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 1: Klasyfikacja, ogólne zasady projektowania, wymagania funkcjonalne i badawcze, metody badań i ocena zgodności

- b) PN-EN 124-2:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 2: Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych wykonane z żeliwa
- c) PN-EN 124-3:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 3: Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych wykonane ze stali i stopów aluminium
- d) PN-EN 124-4:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 4: Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych wykonane z betonu zbrojonego stalą
- e) PN-EN 124-5:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 5: Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych wykonane z materiałów kompozytowych
- f) PN-EN 124-6:2015-07 Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego - Część 6: Zwieńczenia wpustów i studzienek włazowych wykonane z polipropylenu (PP), polietylenu (PE) lub nieplastyfikowanego poli(chlorku winylu) (PVC-U)
- g) PN-EN 681-1:2002 Uszczelnienia z elastomerów - Wymagania materiałowe dotyczące uszczelek złączy rur wodociągowych i odwadniających - Część 1: Guma
- h) PN-EN 681-2:2003 Uszczelnienia z elastomerów - Wymagania materiałowe dotyczące uszczelek złączy rur wodociągowych i odwadniających - Część 2: Elastomery termoplastyczne
- i) PN-EN 681-3:2003 Uszczelnienia z elastomerów - Wymagania materiałowe dotyczące uszczelek złączy rur wodociągowych i odwadniających - Część 3: Materiały z gumy porowatej
- j) PN-EN 681-4:2003 Uszczelnienia z elastomerów - Wymagania materiałowe dotyczące uszczelek złączy rur wodociągowych i odwadniających - Część 4: Elementy uszczelniające odlewane z poliuretanu
- k) PN-EN 1852-1:2018-02 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnego bezciśnieniowego odwadniania i kanalizacji -- Polipropylen (PP) - Część 1: Specyfikacje rur, kształtek i systemu
- l) PN-EN 1610:2015-10 Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych
- m) PN-EN 12201-2+A1:2013-12 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do przesyłania wody oraz do ciśnieniowej kanalizacji deszczowej i sanitarnej - Polietylen (PE) - Część 2: Rury
- n) PN-EN 13101:2005 Stopnie do studzienek włazowych - Wymagania, znakowanie, badania i ocena zgodności
- o) PN-EN 13476-3:2018-05 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnego bezciśnieniowego odwadniania i kanalizacji - Systemy przewodów rurowych o ściankach strukturalnych z nieplastyfikowanego poli(chlorku winylu) (PVC-U), polipropylenu (PP) i polietylenu (PE) - Część 3: Specyfikacje rur i kształtek o gładkiej powierzchni wewnętrznej i profilowanej powierzchni zewnętrznej oraz systemu, typ B
- p) PN-EN 13598-1:2011 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnej bezciśnieniowej kanalizacji deszczowej i sanitarnej - Nieplastyfikowany poli(chlorek winylu) (PVC-U), polipropylen (PP) i polietylen (PE) - Część 1: Specyfikacje techniczne kształtek pomocniczych wraz z płytkami studzienkami niewłazowymi

- q) PN-EN 13598-2:2016-09 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnej bezciśnieniowej kanalizacji deszczowej i sanitarnej - Nieplastyfikowany poli(chlorek winylu) (PVC-U), polipropylen (PP) i polietylen (PE) - Część 2: Specyfikacje studzienek włączowych i inspekcyjnych
- r) PN-EN 14982+A1:2011 Systemy przewodów rurowych i rur osłonowych z tworzyw sztucznych - Trzony lub rury wznoszące z termoplastycznych tworzyw sztucznych do studzienek włączowych i niewłączowych - Oznaczanie sztywności obwodowej
- s) PN-EN ISO 1133-1:2011 Tworzywa sztuczne - Oznaczanie masowego wskaźnika szybkości płynięcia (MFR) i objętościowego wskaźnika szybkości płynięcia (MVR) tworzyw termoplastycznych - Część 1: Metoda standardowa
- t) PN-EN ISO 3126:2006 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych - Elementy z tworzyw sztucznych - Sprawdzanie wymiarów
- u) PN-EN ISO 9001:2015-10 Systemy zarządzania jakością - Wymagania
- v) PN-EN ISO 9969:2016-02 Rury z tworzyw termoplastycznych - Oznaczanie sztywności obwodowej
- w) PN-EN ISO 11357-6:2018-04 Tworzywa sztuczne - Różnicowa kalorymetria skaningowa (DSC) - Część 6: Oznaczanie czasu indukcji utleniania (OIT izotermiczny) oraz temperatury indukcji utleniania (OIT dynamiczny)
- x) PN-EN ISO 13259:2018-08 Systemy przewodów rurowych z tworzyw termoplastycznych do bezciśnieniowych sieci układanych pod ziemią - Metoda badania szczelności połączeń z elastomerowym pierścieniem uszczelniającym
- y) PN-EN ISO 13264:2017-12 Systemy przewodów rurowych z tworzyw termoplastycznych do podziemnego bezciśnieniowego odwadniania i kanalizacji - Kształtki z tworzyw termoplastycznych - Metoda badania wytrzymałości mechanicznej lub elastyczności kształtek fabrykowanych
- z) PN-C-89224:2018-03 Systemy przewodów rurowych z termoplastycznych tworzyw sztucznych - Zewnętrzne systemy bezciśnieniowe i ciśnieniowe do przesyłania wody, odwadniania i kanalizacji z nieplastyfikowanego poli(chlorku winylu) (PVC-U), polipropylenu (PP) i polietylenu (PE) - Warunki techniczne wykonania i odbioru
- aa) PN-S-02205:1998 Drogi samochodowe - Roboty ziemne - Wymagania i badania

7.3 Raporty z badań wyrobu budowlanego

- a) Sprawozdanie nr 44/19/TW-1 z badań obciążalności studzienki z tworzyw sztucznych DN1000. Laboratorium Pracowni Mostów i Urządzeń Odwadniających IBDiM, Żmigród, listopad 2019 r.
- b) Sprawozdanie nr 45/19/TW-1 z badań obciążalności studzienki z tworzyw sztucznych DN630. Laboratorium Pracowni Mostów i Urządzeń Odwadniających IBDiM, Żmigród, listopad 2019 r.
- c) Prüfbericht Nr B 41.18.214.01, MFPA, Materialforschungs und Prüfanstalt an der Bauhaus-Universität Weimar, sierpień 2018 r.

Załączniki: 2

Otrzymują:

1. Wnioskodawca o nazwie: **Pipelife Polska S.A.**, z siedzibą: **Kartoszyń, ul. Torfowa 4, 84-110 Krokowa** - **2 egz.**
2. a/a Jednostka Oceny Technicznej **Instytutu Badawczego Dróg i Mostów** ul. Instytutowa 1 03-302 Warszawa, tel. (22) 614 56 59, (22) 39 00 414, fax: (22) 675 41 27 - **1 egz.**

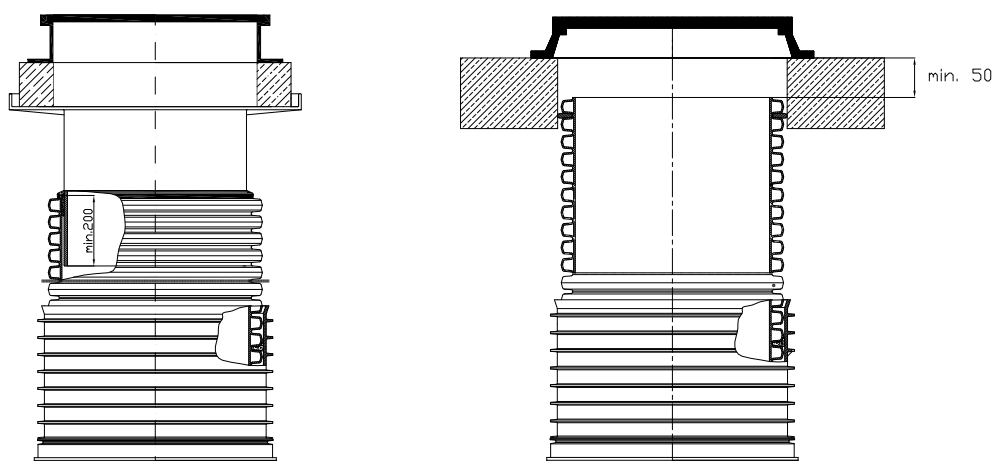

ZAŁĄCZNIK NR 1 – DODATKOWE INFORMACJE NA TEMAT STUDZIENEK KANALIZACYJNYCH SYSTEMU PIPELIFE

Studzienki PRO 630 o średnicy zewnętrznej rury trzonowej DN/OD 630 mm są studzienkami niewłazowymi (inspekcyjnymi), przeznaczonymi do wprowadzenia sprzętu czyszczącego, kontrolnego i badawczego z powierzchni terenu.

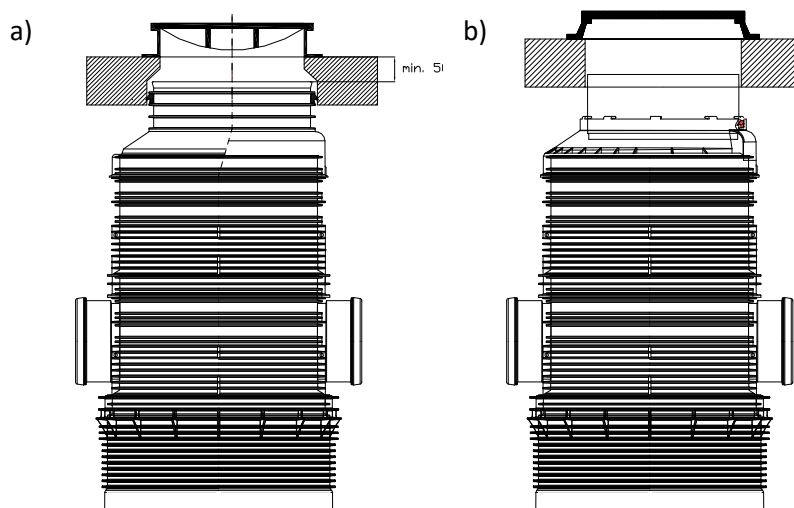
Studzienki niewłazowe PRO 630 (rysunek Z1-1) składają się z następujących elementów:

- podstawy z kinetą i króćcami dopływów i odpływu lub bez króćców,
- rury trzonowej Pragma o średnicy DN/OD 630 mm i długości wynikającej z głębokości posadowienia studzienki,
- uszczeltek elastomerowych,
- tulei teleskopowej lub rury teleskopowej, zamocowanej pod zwieńczeniem żeliwnym albo bez tulei lub bez rury teleskopowej i wówczas rura trzonowa dochodzi bezpośrednio do otworu w pierścieniu z betonu zbrojonego w który jest wsunięta i uszczelniona,
- pierścienia z betonu zbrojonego,
- zwieńczenia żeliwnego lub z betonu zbrojonego.

Rysunek Z1-1 - Studzienki niewłazowe PRO 630

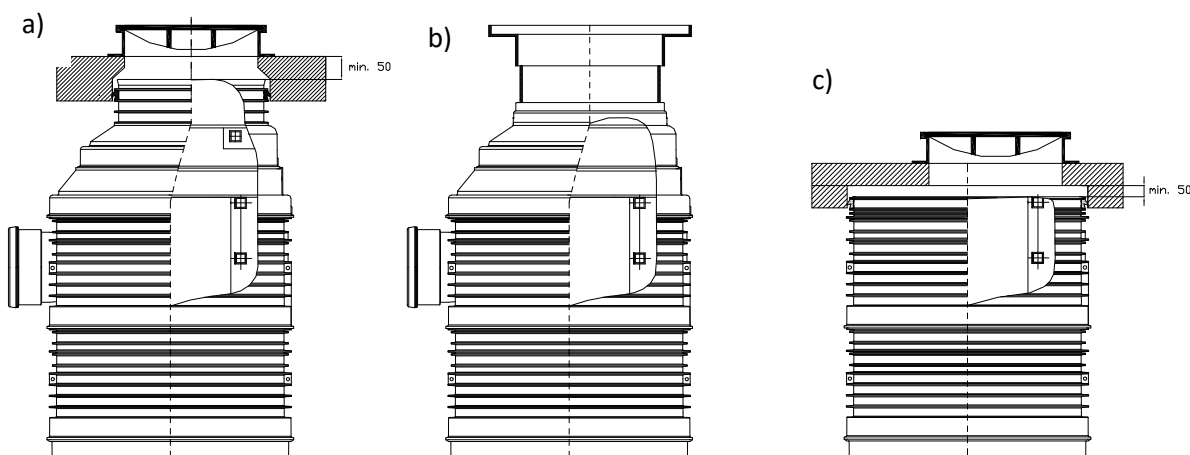
Studzienki PRO 800 (rysunek Z1-2) o średnicy wewnętrznej komory DN/ID 800 mm, wykonane z modułowych segmentów pierścieniowych ze stopniami złazowymi lub z rury trzonowej Pragma, mogą być studzienkami włazowymi (rewizyjnymi), przewidzianymi do okazjonalnej możliwości wejścia pracownika wyposażonego w uprząż w celu wykonania prac związanych z eksploatacją przewodów kanalizacyjnych. Zejście umożliwiające stopnie złazowe zamontowane na stałe lub, w przypadku rury trzonowej Pragma, wstawiana drabinka. Studzienki mogą również spełniać rolę studzienek niewłazowych, przeznaczonych do obsługi z powierzchni terenu.

Rysunek Z1-2 - Studzienki wjazdowe PRO 800:

- a) bez teleskopu,
b) z teleskopem

Studzienki PRO 1000 (rysunek Z1-3) o średnicy wewnętrznej komory DN/ID 1000 mm, wykonane z modułowych segmentów pierścieniowych lub z rury trzonowej Pragma, są studzienkami wjazdowymi (rewizyjnymi), przewidzianymi do zejścia pracownika po stopniach zewnętrznych zamocowanych na stałe na spocznik usytuowany na dnie studzienki i wykonywania prac związanych z eksploatacją przewodów kanalizacyjnych.

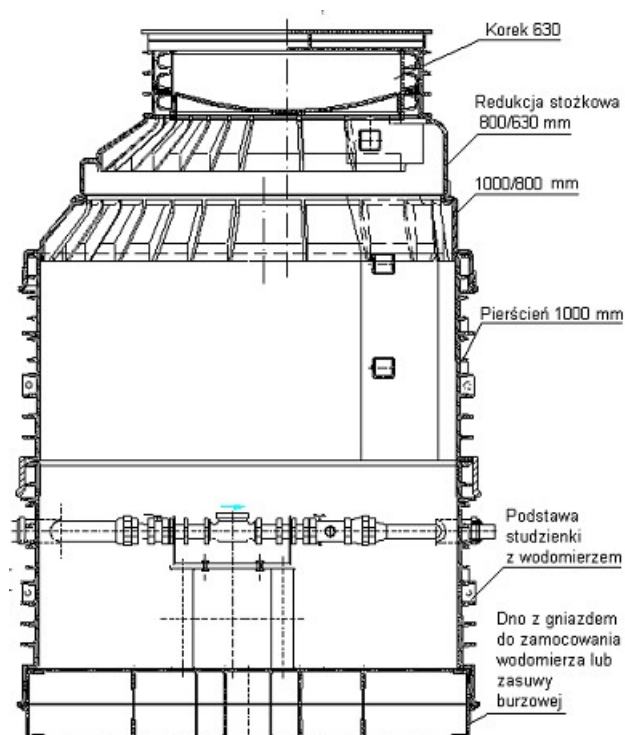
Rysunek Z1-3 - Studzienki wjazdowe PRO 1000:

- a) bez teleskopu,
b) z teleskopem,
c) bez redukcji stożkowej

Studzienki z możliwością wejścia PRO 800 oraz studzienki wjazdowe PRO 1000 składają się następujących elementów:

- podstawy z kinetą i króćcami kielichowymi do rur gładkościennych lub rur Pragma dopływów i odpływu lub bez króćców,

- modułowych segmentów pierścieniowych lub rury trzonowej Pragma o średnicy DN/ID 800 mm lub DN/ID 1000 mm tworzących komorę o długości wynikającej z głębokości posadowienia studzienki,
- nasady – stożka redukującego średnicę komory z otworem włączowym o średnicy 630/800 mm lub drugiej nasady o średnicach 630/800/1000 mm, montowanych na modułowych segmentach pierścieniowych lub na rurze trzonowej Pragma, stanowiących komorę lub bez nasad i wówczas komora studzienki dochodzi bezpośrednio w otwór płyty odciążającej z betonu zbrojonego, w który jest luźno wsunięta, bądź tulei teleskopowej zamocowanej pod zwieńczeniem żeliwnym lub rury teleskopowej, która jest luźno wsunięta w otwór pierścienia z betonu zbrojonego,
- pierścienia z betonu zbrojonego,
- zwieńczenia żeliwnego.

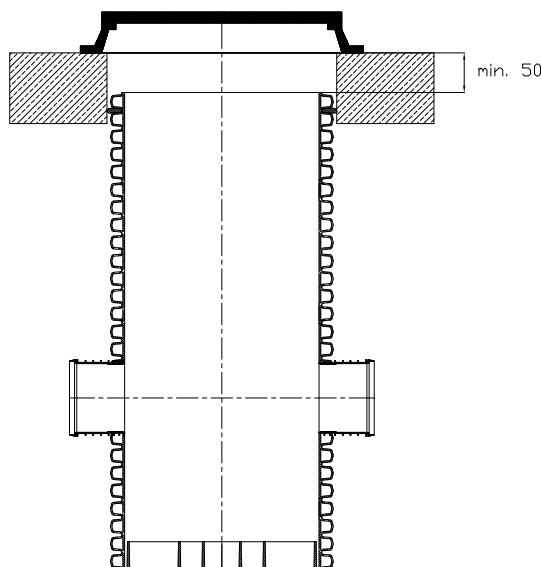
Rysunek Z1-4 - Studzienka wodomierzowa PRO 1000

W podstawach studzienek PRO 630, PRO 800 i PRO 1000, pełniących funkcje studzienek przeciwzalewowych, może znajdować się gniazdo do osadzenia zasuw burzowej. W podstawach takich mogą być wykonane otwory do umieszczenia poprzez uszczelki in-situ przewodów kanalizacyjnych z PVC-U w zakresie średnic DN od 110 mm do 315 mm z zasuwą burzową. Zabezpieczenia przeciwzalewowe mogą być montowane w czasie wbudowywania studzienki lub w terminie późniejszym. Pozwalają one na wstawienie zabezpieczeń przeciwzalewowych poza budynkami.

Studzienki prefabrykowane z rur Pragma (rysunek Z1-5) składają się z następujących elementów:

- rury trzonowej Pragma o średnicy DN/OD 500 lub DN/OD 630 lub z rury Pragma⁺ID o średnicy DN/ID 500, DN/ID 630, DN/ID 800 lub DN/ID 1000 z dnem z PP, o podstawie bez króćców jako studzienki osadnikowe, tzw. ślepe, kaskadowe, wodomierzowe lub zbiorniki przepompowni lub z króćcami dostosowanymi do połączenia z rurami Pragma lub Pragma⁺ID,

- króćców wykonanych z rur Pragma o średnicach d_n od 160 mm do 630 mm lub Pragma⁺ID o średnicach DN/ID od 150 mm do 600 mm,
- stopni włączowych lub drabinki (w studzienkach włączowych).

Rysunek Z1-5 - Studzienka prefabrykowana z rur Pragma

Studzienki PRO 630, PRO 800 i PRO 1000 o podstawie wykonanej w wersji specjalnej mogą być doprowadzone na innych poziomach dodatkowe króćce stanowiące dopływy studzienki kaskadowej lub studzienki osadnikowej. Dopływy takie mogą być również wykonane na budowie przez otwory wywiercone w korpusie i zamocowanie rur za pomocą kształtek in-situ.

Stopnie złączowe w studzienkach włączowych powinny być montowane mijankowo w pionie w odległościach od 25 cm do 30 cm. Otwór włączowy powinien mieć średnicę minimum 600 mm.

Studzienki PRO 800 i PRO 1000 bez stożka redukującego średnicę komory są przeznaczone do zabudowy z płytą odciążającą z betonu zbrojonego z otworem dostosowanym do luźnego wsunięcia. Komory powinny posiadać drugą płytę z betonu zbrojonego ze zwieńczeniem żeliwnym studzienki.

Kinety studzienek PRO powinny mieć głębokość rynny przepływowej nie mniejszą niż 75% średnicy króćca.

Ponadto wszystkie studzienki PRO mogą być wykonane bez kinety (ślepe) i poprzez wstawienie na odpowiedniej wysokości od dna króćców powstanie osadnik do zbierania piasku.

ZAŁĄCZNIK NR 2 – WŁAŚCIWOŚCI IDENTYFIKACYJNE SUROWCÓW I KOMPONENTÓW DO PRODUKCJI STUDZIENEK

Właściwości materiałów i komponentów do produkcji studzienek zamieszczono w tablicy Z2-1.

Tablica Z2-1

Lp.	Właściwość	Wymaganie	Jedn.	Metody badań
1	2	3	4	5
1	Masowy wskaźnik szybkości płynięcia MFR surowca ¹⁾ (temperatura 230 °C, obciążenie 2,16 kg)	$MFR \leq 1,5$	g/10min	PN-EN ISO 1133-1
2	Czas indukcji utleniania (OIT) surowca w temp. 200 °C	$OIT \geq 8$	min	PN-EN ISO 11357-6
3	Właściwości rur o ściankach strukturalnych (komponenty do produkcji studzienek)	wg PN-EN 13476-3 lub IBDiM-KOT-2019/0320 lub ITB-KOT-2019/1121	-	wg PN-EN 13476-3 lub IBDiM-KOT-2019/0320 lub ITB-KOT-2019/1121
4	Właściwości rur o ściankach gładkich (komponenty do produkcji studzienek)	PN-EN 12201-2+A1, PN-EN 1852-1	-	PN-EN 12201-2+A1, PN-EN 1852-1
5	Uszczelki elastomerowe	PN-EN 681-1 PN-EN 681-2 PN-EN 681-3 PN-EN 681-4	-	PN-EN 681-1 PN-EN 681-2 PN-EN 681-3 PN-EN 681-4
¹⁾ Materiały przeznaczone do produkcji rur i elementów wtryskowych służących do połączeń zgrzewanych lub spawanych powinny być oznaczone klasą związaną z MFR: Klasa A ($MFR \leq 0,3$ g/10 min), Klasa B ($0,3$ g/10 min < $MFR \leq 0,6$ g/10 min), Klasa C ($0,6$ g/10 min < $MFR \leq 0,9$ g/10 min), Klasa D ($0,9$ g/10 min < $MFR \leq 1,5$ g/10 min).				